

**ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ
BENDRIEJI IR SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI,
BENDRŲJŲ IR SPECIALIŲJŲ ŽINIŲ VERTINIMO PROGRAMA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos darbuotojų žinių tikrinimo programa parengta vadovaujantis Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220, suvestinė redakcija nuo 2019-01-01 iki 2019-06-30 bei kitais teisės aktais nurodytais apraše ir reglamentuojančiais elektros energetikos veiklą.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas neatitinka bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų – jo žinios netikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

UAB „Verslo Aljansas“ Sertifikavimo įstaigos elektros energetikos sektoriaus darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

**II. BENDRIEJI IR SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI
BENDRŲJŲ IR SPECIALIŲJŲ ŽINIŲ VERTINIMO PROGRAMA**

1. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

1.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Energetikos įmonių eksploatuojančių elektros įrenginius AK vadovai, AK filialų vadovai ar jų įgalioti AK asmenys, atsakingi už elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimo organizavimą įmonėje.

1.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Organizuoti elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimą.

1.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorija AK.

1.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą,

- ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje,
- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo veiklai, privalo turėti:

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą,

- minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,

Sertifikavimo įstaiga

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

1.5. Atestavimo periodiškumas – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

1.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Ne rečiau kaip kas 5 metus privalo tobulinti savo kvalifikaciją tobulinimo kursuose arba kituose renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

1.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Visi elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Veiklos elektros energetikoje organizavimas.
4	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų prežiūros, patikimo darbo bei sava laikio remonto ar modernizacijos užtikrinimas.
5	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo organizavimas.
6	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarijų prevencija bei tyrimas.
7	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir svarbiausios nuostatos.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, bendros nuostatos ir svarbiausi reikalavimai.
9	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, pagrindiniai reikalavimai.
10	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai bei kokybei keliami reikalavimai.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

1.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Lietuvos Respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas.
5. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
6. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
7. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.

Sertifikavimo įstaiga

8. Energetikos objektus, įrenginius **įrengiančių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
19. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
10. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
11. Veiklos energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės.
12. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
15. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
16. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
18. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
19. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
20. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
21. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
22. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
23. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
24. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
25. Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
26. Elektros tinklų statybos rūšių ir elektros įrenginių įrengimo darbų rūšių aprašas.

2. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas

2.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Energetikos įmonių struktūrinių padalinių AK vadovai ar jų įgalioti AK asmenys, atsakingi už elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimą.

2.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Vadovauti elektros įrenginių⁶ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimo⁴ (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Pastabos:

1. ⁴ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“
2. ⁶ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „elektros įrenginių¹ relinės apsaugos eksploatavimas“.

2.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki **330 kV ar** iki 400 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorija AK.

2.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti:

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Sertifikavimo įstaiga

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytų išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

2.5. Atestavimo periodiškumas – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

2.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 20 akademinį valandų per 5 metus.

2.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Veiklos elektros energetikoje organizavimas.
4	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų priežiūra, patikimo darbo bei savalaikio remonto ar modernizacijos organizavimas.
5	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo vykdymas.
6	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarijų prevencija bei tyrimas.
7	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, reikalavimai.
9	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, reikalavimai.
10	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai bei kokybei keliami reikalavimai.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

2.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Lietuvos respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas.
5. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
6. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
7. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
8. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas..

Sertifikavimo įstaiga

9. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
10. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
11. Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės.
12. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
15. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
16. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
18. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
19. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
20. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
21. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
22. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
23. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
24. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
25. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
26. Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
27. Elektros tinklų statybos rūšių ir elektros įrenginių įrengimo darbų rūšių aprašas.

3. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas

3.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Energetikos įmonių padalinių AK vadovai, atsakingi už elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimą.

3.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Vadovauti energetikos įmonės padalinio elektros įrenginių⁶ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos eksploatavimą⁴ (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Pastabos:

1. ⁴ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

2. ⁶ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „elektros įrenginių¹ relinės apsaugos eksploatavimas“.

3.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorija AK.

3.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,

- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,

- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,

- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Sertifikavimo įstaiga

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytų išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumо baigimo diplomą išduotas iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomą išduotas iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

3.5. Atestavimo periodiškumas – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

3.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 20 akademinų valandų per 5 metus.

3.7. Žinių vertinimo programa:

T e m o s	
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Veiklos elektros energetikoje organizavimas.
4	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų priežiūra, patikimo darbo bei savalaikio remonto ar modernizacijos organizavimas.
5	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo vykdymas.
6	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarijų prevencija bei tyrimas.
7	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, reikalavimai.
9	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, reikalavimai.
10	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai bei kokybei keliami reikalavimai.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

3.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Lietuvos respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas.
5. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
6. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
7. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
8. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas..

Sertifikavimo įstaiga

9. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
10. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
11. Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės.
12. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
15. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
16. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
18. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
19. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
20. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
21. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
22. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
23. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
24. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
25. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
26. Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
27. Elektros tinklų statybos rūšių ir elektros įrenginių įrengimo darbų rūšių aprašas.

4. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

4.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Elektros įrenginius iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos asmeniškai apžiūrintis AK, VK, PK elektrotechnikos darbuotojas.

4.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Asmeniškai apžiūrėti iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos elektros įrenginius⁶.

Pastaba: ⁶ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „elektros įrenginių¹ relinės apsaugos eksploatavimas“.

4.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorijos AK, VK, PK.

4.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

4.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,

- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,

- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,

- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytą išsilavinimo reikalavimų,

Sertifikavimo įstaiga

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

4.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.

- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

4.4.3. Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

4.5. Atestavimo periodiškumas:

Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Darbininkų kategorijos darbuotojams – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

4.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti:

- Specialistams – ne mažesnė kaip 20 akademinė valandų per 5 metus,
- Darbininkams - ne mažesnė kaip 16 akademinė valandų per 3 metus.

4.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Visi elektros energetiką reglamentuojantys įstatymų bendrosios nuostatos.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, pagrindiniai reikalavimai.
4	Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir atestavimo tvarka.
5	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir svarbiausios nuostatos.
6	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, reikalavimai.
7	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, pagrindiniai reikalavimai.
8	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai keliami reikalavimai.
9	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys, bendrosios nuostatos.
10	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
11	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

4.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
10. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
11. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
12. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
13. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
14. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
15. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
16. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės. Įrenginių įrengimo taisyklės.
18. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
19. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
20. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.

5. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

5.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos AK, VK ar PK operatyvinis darbuotojas ir AK, VK ar PK operatyvinis-remonto darbuotojas.

5.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Atlikti AK, VK ar PK operatyvinio darbuotojo arba AK, VK ar PK operatyvinio-remonto darbuotojo funkcijas iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos elektros įrenginiuose⁶.

Pastaba: ⁶ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „elektros įrenginių¹ relinės apsaugos eksploatavimas“.

5.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorijos AK, VK, PK.

5.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

5.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,

- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,

- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,

- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,

Sertifikavimo įstaiga

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploataavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytų išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

5.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploataavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.

- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

5.4.3. Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

5.5. Atestavimo periodiškumas:

5.5.1. Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

5.5.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

5.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti:

- specialistams – ne mažesnė kaip 20 akademinė valandų per 5 metus,
- darbininkams ir operatyviniams (budintiems) darbuotojams - ne mažesnė kaip 16 akademinė valandų per 3 metus.

5.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų priežiūros, patikimo darbo užtikrinimas bei savalaikio remonto vykdymas.
4	Elektros energetikos sistemos dispečerinis valdymas.
5	Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo tvarka.
6	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarijų prevencija bei tyrimas.
7	Elektros įrenginių eksploataavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, bendros nuostatos ir svarbiausi reikalavimai.

Sertifikavimo įstaiga

9	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, reikalavimai.
10	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai keliami reikalavimai.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys, bendrosios nuostatos.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

5.8. Teisės aktų sąrašas

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
9. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
11. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
12. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
13. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
15. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
16. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
18. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
19. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
20. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
21. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
22. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.

6. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas

6.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

AK, VK, PK elektrotechnikos darbuotojas vykdantis darbus elektros įrenginiuose iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos.

6.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Eksplloatuoti⁴ (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) elektros įrenginius⁶ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos.

Suteikiamos teisės vykdyti VK darbų vadovo (iki 1000 V), AK darbų vadovo (iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos), AK, VK darbų vykdytojo (iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos), AK, VK prižiūrintojo (iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos) ir (ar) AK, VK, PK brigados nario funkcijas elektros įrenginiuose⁶ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos.

Pastabos:

1. ⁴ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

Sertifikavimo įstaiga

2. ⁶ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „elektros įrenginių¹ relinės apsaugos eksploatavimas“.

6.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos. Apsaugos nuo elektros kategorija AK, VK, PK.

6.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

6.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti:

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytą išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

6.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai:

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.
- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

6.4.3. Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

6.5. Atestavimo periodiškumas:

6.5.1. Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

6.5.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

6.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti:

- specialistams – ne mažesnė kaip 20 akademinį valandų per 5 metus,
- darbininkams - ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

6.7. Žinių vertinimo programa:

Sertifikavimo įstaiga

T e m o s	
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis, bendrosios nuostatos.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas.
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų priežiūra, patikimo darbo užtikrinimas bei savalaikio remonto vykdymas.
4	Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo tvarka.
5	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
6	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
7	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklės, jų paskirtis ir reikalavimai.
8	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai keliami reikalavimai.
9	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys, bendrosios nuostatos.
10	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
11	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

6.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
10. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
11. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
12. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
13. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
14. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
15. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
16. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
18. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
19. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
20. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
21. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
22. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
23. Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
24. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.

Sertifikavimo įstaiga

7. Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

7.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

AK, VK, PK elektrotechnikos darbuotojai, vykdančys elektros tinklo iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki **330 kV ar** iki 400 kV įtampos ir jo elektros įrenginių technologinį valdymą.

7.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Atlikti elektros tinklo iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos ir jo elektros įrenginių technologinį valdymą.

7.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV, iki 330 kV ar iki 400 kV įtampos. Apsaugos nuo elektros kategorijos AK, VK, PK.

7.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

7.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytą išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

7.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.
- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

7.4.3. Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lentelės (psl. 34-35).

7.5. Atestavimo periodiškumas:

7.5.1. Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Sertifikavimo įstaiga

7.5.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

7.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti;

- specialistams – ne mažesnė kaip 20 akademinė valandų per 5 metus,
- darbininkams - ne mažesnė kaip 16 akademinė valandų per 3 metus.

7.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų prežiūra, patikimo darbo užtikrinimas.
4	Elektros energetikos sistemos dispečerinis valdymas.
5	Darbuotojų kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo tvarka.
6	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarijų prevencija bei tyrimas.
7	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, bendros nuostatos ir svarbiausi reikalavimai.
9	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, pagrindiniai reikalavimai.
10	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai keliami reikalavimai.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys, bendrosios nuostatos.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

7.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
9. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
11. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
12. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
13. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.

Sertifikavimo įstaiga

15. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
16. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
18. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
19. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
20. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
21. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo nuostatai.
22. Elektrotechnikos gminių saugos techninis reglamentas.

8. Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas.

8.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

AK, VK asmuo, atsakingas už vartotojo elektros ūkį.

8.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Eksplloatuoti⁴ (technologškai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo (įmonės ar kito ūkio subjekto) elektros įrenginius¹ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos ir (ar) organizuoti ir būti atsakingam už vartotojo įrenginių¹ iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos eksploatavimą.

Pastaba ⁴ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

8.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V apsaugos nuo elektros kategorijos AK, VK.

Elektros įrenginiai iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorija AK.

8.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytą išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

8.5. Atestavimo periodiškumas:

AK-ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus, VK-ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

Sertifikavimo įstaiga

8.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti:

- specialistams - ne mažesnė kaip 20 akademinių valandų per 5 metus,
- darbininkams - ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų per 3 metus.

8.7. Žinių tikrinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir bendrosios nuostatos.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, stabilaus tiekimo užtikrinimas.
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, pagrindiniai reikalavimai.
4	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo organizavimo tvarka.
5	Elektros energetikos įrenginių sutrikimų ir avarių prevencija bei tyrimas.
6	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
7	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis, reikalavimai.
9	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai ir kokybei keliami reikalavimai.
10	Įmonės elektros ūkyje naudojama dokumentacija, jo apimtis, tvarkymas.
11	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, bendrosios nuostatos.
12	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
13	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

8.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės.
9. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
10. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
13. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
14. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
15. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės..
16. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
17. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
18. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
19. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.

Sertifikavimo įstaiga

20. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
21. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
22. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
23. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės.
24. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo nuostatai.

Sertifikavimo įstaiga

9. Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas.

9.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

AK, VK, PK elektrotechnikos darbuotojas, eksploatuojantis vartotojo elektros įrenginius iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos.

9.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Eksploatuoti⁴ (technologškai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo elektros įrenginius iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos.

Pastaba: ⁴ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

9.3. Elektros įrenginių įtampa, apsaugos nuo elektros kategorija:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos - apsaugos nuo elektros kategorijos AK, VK, PK.

9.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

9.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytą išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.),

gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

9.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.
- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

9.4.3. Taip pat žiūrėti 1 ir 2 lenteles (psl. 34-35).

9.5. Atestavimo periodiškumas:

9.5.1. Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Sertifikavimo įstaiga

9.5.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams - jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

9.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti:

- Specialistams (AK) – ne mažesnė kaip 20 akademinių valandų per 5 metus,
- Darbininkams (VK, PK) - ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų per 3 metus.

9.7. Žinių vertinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, bendrosios nuostatos.
2	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, pagrindiniai reikalavimai.
3	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir priešavarinių treniruočių, atestavimo tvarka.
4	Elektros įrenginių eksploatavimo, naudojimo, bandymų ir apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
5	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
6	Saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, taisyklių paskirtis ir reikalavimai.
7	Naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai keliami reikalavimai.
8	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, bendrosios nuostatos.
9	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
10	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

9.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
5. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės.
6. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
7. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
8. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
9. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
11. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
12. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
13. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
14. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
15. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
16. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
17. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
18. Elektros tinklų naudojimo taisyklės.
19. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
20. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai.
21. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo nuostatai.

10. Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas

10.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Elektros objektų ir įrenginių įrengimas iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV, iki 110 kV įtampos, energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių įrengimo iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos organizavimą.

10.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Organizuoti elektros įrenginių iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos įrengimą.

10.3. Elektros įrenginių įtampa:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos.

10.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą,

- ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje,

- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo ir (ar) eksploatavimo veiklai, privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą,

- minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,

- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

10.5. Atestavimo periodiškumas – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

10.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Ne rečiau kaip kas 5 metus privalo tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

10.7. Žinių vertinimo programa:

T e m o s	
1	Visi elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, jų paskirtis ir taikymo sritys.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra.
3	Veiklos elektros energetikoje organizavimas.

Sertifikavimo įstaiga

4	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų remonto ar modernizacijos darbų organizavimas.
5	Elektros įrenginių statybą, montavimą ir remontą reglamentuojantys teisės aktai, jų paskirtis ir reikalavimai.
6	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir atestavimo organizavimas.
7	Elektros įrenginių apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir svarbiausios nuostatos.
8	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys, bendros nuostatos ir svarbiausi reikalavimai.
9	Elektros energetikoje naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai ir kokybei keliami reikalavimai.
10	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
11	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
12	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

10.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Lietuvos respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas.
5. Statybos įstatymas.
6. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
7. Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01 „Statybą leidžiantys dokumentai“.
8. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
9. Energetikos objektus, įrenginius **įrengianšių ir (ar)** eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
10. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
13. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
14. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
15. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
16. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
17. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
18. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
29. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
20. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
21. Elektros tinklų statybos rūšys.

Sertifikavimo įstaiga

11. Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas

11.1. Energetikos darbuotojų kategorija:

Elektros įrenginius iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos įrengiantys specialistai, darbininkai.

11.2. Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės:

Įrengti elektros įrenginius iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos.

11.3. Elektros įrenginių įtampa:

Elektros įrenginiai iki 1000 V, iki 10 kV, iki 35 kV įtampos.

11.4. Kvalifikaciniai reikalavimai:

11.4.1. Specialistams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys ir (ar) eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti

- ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą,
- mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą,
- turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose,
- turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją,
- išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka Aprašo 16 ir 18 punktuose nustatytų išsilavinimo reikalavimų,

- bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomai išduoti iki 1995 m.)
- arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomai išduoti iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

11.4.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams:

Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai

- pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose.
- Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems ir (ar) eksploatuojantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

11.5. Atestavimo periodiškumas:

11.5.1. Specialistams – ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

11.5.2. Darbininkų kategorijos darbuotojams – ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus.

11.6. Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Sertifikavimo įstaiga

11.6.1. Specialistai – ne rečiau kaip kas 5 metus privalo tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išskausdami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

11.6.2. Darbininkų kategorijos darbuotojai – Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

11.7. Žinių tikrinimo programa:

	T e m o s
1	Elektros energetiką reglamentuojantys įstatymai, bendrosios nuostatos.
2	Elektros energetikos sistemos struktūra, jos valdymas, planavimas, plėtra, bendrosios nuostatos
3	Elektros energijos gamybos, perdavimo ir skirstymo įrenginiai, jų remonto ar modernizacijos darbų vykdymas.
4	Elektros įrenginių statybą, montavimą ir remontą reglamentuojantys teisės aktai, jų paskirtis ir reikalavimai.
5	Darbuotojų rengimo, kvalifikacijos kėlimo ir atestavimo tvarka.
6	Elektros įrenginių apsaugos taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
7	Visų paskirčių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
8	Elektros energetikoje naudojamų įrengimų, medžiagų ir gaminių saugai ir kokybei keliami reikalavimai.
9	Teisės aktai, reglamentuojantys darbuotojų saugų darbą, gaisrinę saugą, aplinkosaugą. Jų paskirtis, taikymo sritys ir reikalavimai.
10	Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
11	Atsakomybė už teisės aktų reikalavimų nevykdymą.

11.8. Teisės aktų sąrašas:

1. Energetikos įstatymas.
2. Elektros energetikos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas.
4. Lietuvos respublikos strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių įmonių ir įrenginių bei kitų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių įstatymas.
5. Statybos įstatymas.
6. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06 Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo.
7. Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01 „Statybą leidžiantys dokumentai“.
8. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas.
9. Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas.
10. Elektrotechnikos gaminių saugos techninis reglamentas.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimties aprašas.
13. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės.
14. Skirstyklių ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
15. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės.
16. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės.
17. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės.

Sertifikavimo įstaiga

18. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
 19. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
 20. Elektros tinklų apsaugos taisyklės.
 21. Elektros tinklų statybos rūšys.

Išsilavinimo reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos darbams žemosios įtampos elektros įrenginiuose

1 lentelė

Kategorija	Išsilavinimas	Žemesnės kategorijos stažas	Sutartinis žymėjimas
Aukšta	Elektrotechninis aukštasis (aukštesnysis) (* – aukštasis universitetinis ar neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos krypties išsilavinimas arba aukštasis neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities inžinerijos krypties išsilavinimas, jei diplome (pažymėjime) yra elektrotechnikos žinių įvertinimas)	Nenormuojamas	AK (žemojoje įtampoje)
	Elektrotechninis profesinis išsilavinimas (* – baigę elektros ar energetikos srities profesinio mokymo programas)	3 mėn.	
Vidurinė	Elektrotechninis profesinis išsilavinimas (* – baigę elektros ar energetikos srities profesinio mokymo programas)	Nenormuojamas	VK (žemojoje įtampoje)
	Kursai	3 mėn.	
Pradinė	Kursai	Nenormuojamas	PK (žemojoje įtampoje)
	Be elektrotechninio išsilavinimo ar kursų	Ne mažiau kaip 6 mėn. stažuotoju	

Sertifikavimo įstaiga

Išsilavinimo reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo

2 lentelė

Kategorija	Išsilavinimas	Žemesnės kategorijos stažas	Sutartinis žymėjimas
Aukšta	Elektrotechninis aukštasis (* – aukštasis universitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos krypties išsilavinimas)	Nenormuojamas	AK
	Elektrotechninis aukštesnysis (* – aukštasis neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos krypties išsilavinimas arba aukštasis neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities inžinerijos krypties išsilavinimas, jei diplome (pažymėjime) yra elektrotechnikos žinių įvertinimas)	Ne mažiau kaip 1 metai	
Vidurinė	Elektrotechninis aukštesnysis (* – aukštasis neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities elektros inžinerijos krypties išsilavinimas arba aukštasis neuniversitetinis ar jam prilygintas technologijos mokslų studijų srities inžinerijos krypties išsilavinimas, jei diplome (pažymėjime) yra elektrotechnikos žinių įvertinimas)	Nenormuojamas	VK
	Elektrotechninis profesinis išsilavinimas (* – baigę elektros ar energetikos srities profesinio mokymo programas)	Ne mažiau kaip 6 mėn.	
	Kursai	Ne mažiau kaip 1 metai	
Pradinė	Kursai	Nenormuojamas	PK
	Be elektrotechninio išsilavinimo	Ne mažiau kaip 6 mėn. stažuotoju	

Pastabos (taikomos 1 ir 2 lentelėms):

* Įsigaliojus Taisyklėms, priimant į darbą naujus darbuotojus, jų išsilavinimui taikomi Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme (Žin., 1997, Nr. 98-2478; 2007, Nr. 43-1627) bei Bendrajame studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta nuoseklosios universitetinės ir neuniversitetinės studijos Lietuvos auštosiose mokyklose, klasifikatoriuje ir pagal šias studijų kryptis suteikiamų kvalifikacijų sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 4 d. nutarimu Nr. 368 (Žin., 2001, Nr. 31-1027; 2007, Nr. 15-550), nustatyti reikalavimai.

Elektrotechninis aukštasis išsilavinimas – aukštasis universitetinis ir neuniversitetinis elektros profilio išsilavinimas.

Elektrotechninis aukštesnysis išsilavinimas – specialusis vidurinis, aukštesniųjų technikos mokyklų. Elektrotechniniam aukštesniajam išsilavinimui prilyginamas ir kitų specialybių techninio profilio aukštųjų ir aukštesniųjų mokymo įstaigų išsilavinimas, jei diplome (pažymėjime) yra elektrotechnikos žinių įvertinimas.

Elektrotechninis profesinis išsilavinimas – baigusieji elektrotechninio profilio technikos mokyklas.

Elektrotechninio profilio kursai – Lietuvos Respublikoje nustatyta tvarka organizuotas kursinis mokymas.